

Inicjatywa godna uznania

Wytrawni samochodziarze wiedzą doskonale, że nowy samochód używany czy też nie, po kilku latach tak samo traci na wartości. Podobnie ma się rzecz z wszelkiego rodzaju aparaturą naukowo-badawczą. Obecnie aparatura ta starzeje się w ciągu ok. 5 lat. Tymczasem wiadomo, iż poważne nakłady poniesione dla przeprowadzenia badań z użyciem unikalnej zagranicznej aparatury, często nie są odpowiednio dyskontowane.

nia ich wartość — 60—70 tys. zł).

W ciągu półtora roku istnienia „banku”, Instytut Techniki Ciepłej, jako jeden z uczestników wspólnoty wypożyczalnym placówkom swą aparaturę na sumę 2 mln zł, wypracowując dla siebie 20 tys. zł zysku. Sam Instytut z kolei wypożyczał wielokrotnie u innych taką aparaturę, którą w tradycyjnym układzie zmuszony byłby kupować za dewizy. Np. przeprowadzając pomiary w elektrowni w Patnowie, korzystał z unikalnego rejestratora firmy „Soloartron”, który kosztowałby 1.300 tys. zł. Dzięki wypożyczeniu z Instytutu Metalurgii Żelaza cała operacja kosztowała Instytut ok. 10 tys. zł. Takich przykładów jest wiele. Inicjatorzy organizacji „banku”, stwierdzili na podstawie wieloletniej praktyki, że wykorzystanie drogocennej aparatury jest niedostateczne, wynosi ok. 15—20 proc. Dzięki pośrednictwu „banku”, wzrosło do 25—30 proc., a powinno wynosić co najmniej 50—60 proc.

W jakim kierunku idą dalsze usprawnienia organizacyjne twórców „banku aparatury”? W przybliżeniu wartość aparatury unikalnej w samym tylko regionie łódzkim wynosi ok. 500 mln zł. Procedura eksploatacyjna wszędzie jest podobna. Inicjatywę „banku” należałoby więc poszerzyć. „Bank” (pełna nazwa: Sekretariat Rady Zespołu Koordynacyjnego Wykorzystania Aparatury Specjalistycznej) zwrócił się więc do 10 dalszych łódzkich przedsiębiorstw o przystąpienie do zrzeszenia.

Rodzi się coś nowego, czemu warto poświęcić jak największą uwagę. Doświadczenia łódzkiego „banku aparatury” dadzą się bowiem wielorako powielić. Mogą w powodzeniem znaleźć zastosowanie w innych branżach i specjalnościach. Coraz częściej problemami niedostatecznego wykorzystania dla nauki i gospodarki poważnych środków zainteresowanych w aparaturę badawczą zajmuje się NIK. Na nieprawidłowości w tym zakresie zwrócił ostatnio uwagę Komitet Nauki i Te-

miliony

chniki w piśmie do wszystkich ministerstw. W Łodzi zrodził się „bank aparatury”. Być może w procesie porządkowania działalności naukowo-badawczych ktoś inny zaproponuje coś jeszcze praktyczniejszego, lepiej służącego teorii i praktyce. Rozważa się propozycje tworzenia usługowo-badawczych specjalistycznych laboratoriów śródmiejskich. Być może to także pomysły „z przyszłością”?

M. KRAJÓWNA

Korespondencja własna z NRF

Uchwalone przez Sejm polski przepisy regulujące sprawy własności dóbr kościelnych na Ziemiach Zachodnich i Północnych naszego kraju pobudziły do działania energetyczne kółła rewizjonistyczne. Kilka razy upewniali się w czwartek telefonicznie przedstawiciele tzw. Zarządu Ziemi Wschodnich czy korespondent P.A. Interpress będzie obecny na zwołanej w nagłym trybie konferencji prasowej. Upředzono mnie również telefonicznie, że panowie mieniący się swego rodzaju emigracyjną władzą terenów położonych na wschód od Odry, które wróciły w r. 1945 do Polski, wyrażają protest przeciwko uchwale sejmowej naruszającej zgłoszone przez nich prawa do dawnych niemieckich ziem. Na piątkowej konferencji prasowej wystąpili zgodnie obok siebie przedstawiciele zarówno Wschodniego Związku Właścicieli jak i owego Za-

Czy będzie nas mało...

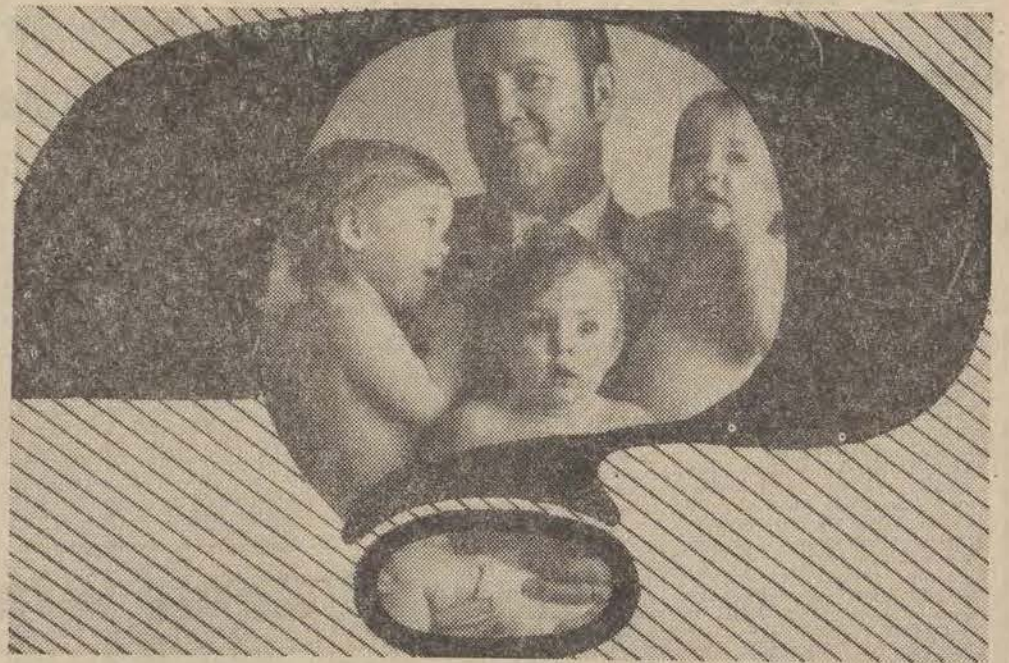
— Co się pani tak pcha, dzieci już nie modne!...

Nie pamiętam, czy chodziło o miejsce w kolejce do owoców czy do butów, czy był rok 1958 czy 1961... W każdym razie było to w czasie, kiedy po piętnastu „tłustych” latach liczba urodzeń znów zaczęła spadać. Czy dziś demografowie i socjologowie zastanawiają się, dokąd prowadzi nas ten spadek, jakie są jego przyczyny i co zrobić, żeby go zahamować — z bukietu ocen wybrać można zdanie podobne do cytowanego: wielodzietność jest niepopularna. Bo co do innych sugerowanych przyczyn spadku — na dwoje babka wróżyła.

Popołudniowa sjeść

CAF — Piotrowski

...do pieczenia chleba

MIESZKAŃ PRZYBYWA — URODZEŃ WBYWA

Naszej sytuacji mieszkaniowej daleko jeszcze do pomysłowości. Ale, jak zauważył prof. Edward Rosset, w latach 1960—70 liczba mieszkańców wzrosła o 15,3 procent, 13b mieszkalnych o 35,0 proc., a ludności tylko o 10,9 proc. Rodziny miejskie, które zajęły M-4 z wygodami, wcale przez to nie zwiększyły prognozy. Podobnie rodziny wiejskie, z których wiele zbudowało sobie przestronne domy mieszkalne.

DODATKI RODZINNE WPLYWAJĄ LUB NIE

Prawde mówiąc, zasiłki na dzieci w obecnej wysokości nie mogą wpłynąć na świadome powiększenie rodziny. Lecz gdyby je nawet znacznie podnieść (na co trzeba wpród wygospodarować środki), nie ma żadnej gwarancji, że dadzą bodźca do tworzenia rodzin wielodzietnych. We Francji np., gdzie progresja zasiłków jest tak wysoka, że kwota na troje dzieci podwaja uposążenie głowy domu — obserwuje się ostatnio istną degenerację przyrostu naturalnego.

Manewrowanie dodatkami, jako zachęta pronatalistyczna, budzi też zastrzeżenia moralne. Znany francuski demograf Alfred Sauvy przypomina, że wszystkie dzieci, niezależnie od kolejności urodzenia, mają jednakowe prawo do rozwoju. Byłoby rzeczą nieludzką odbierać np. upragnione przez politykę populacyjną dziecko trzecie, gdy pierwsze i drugie żyje na granicy niedostatku.

NIE MIESZKAMY NA KSIĘZYC

Choć zwolennicy wysokiego przyrostu naturalnego mają

powody, by załamywać ręce nad jego spadkiem (o połowę w latach 1953—1970), rozsądniej będzie zastanowić się nad tą sprawą na tle sytuacji w innych krajach Europy. Nasze niebotyczne współczynniki z dziesięciu lat powojennych nie mają szans się powtórzyć, ponieważ wyrażają tzw. kompensacyjną powojenną fazę rozrodności. Dziś Polska z 16,7 urodzeń na tysiąc mieszkańców (1970) zajmuje miejsce w samym środku państw europejskich, a przyrost naturalny równy 8,6 promille daje nam wysokie dziewiąte miejsce. Patrząc na sprawę realnie dochodzimy do wniosku, że spadek rodności jest u nas zjawiskiem całkowicie normalnym, zgodnym z procesami na tym obszarze świata, do którego należy-

SKĄD WIĘC NIEPOKOJ

Zdaniem demografów i socjologów obawy budzi nie tyle przyszła liczebność Polaków, co struktura wieku społeczeństwa. Spadek wskaźnika urodzeń prowadzi do zwiększenia się grupy ludzi starych, zawodowo biernych. To jest prawda. Jednak prawdą jest i to, że jak dotąd starzejącym się narodem powodzi się znacznie lepiej, niż narodem o młodej strukturze (do pierwszych należą Francja, Austria, Wielka Brytania, oba państwa niemieckie, państwa skandynawskie — do drugich Portugalia, Grecja, Albania, Jugosławia). A ponieważ rozwój techniki pozwala, by człowiek w okresie swego życia produkcyjnego wykonał nieprzeliczoną masę dóbr — możemy się chyba nie obawiać, że starzejące się społeczeństwo nie będzie w stanie zadość uczynić owym potrzebom.

Inne pesymistyczne prognozy dotyczą zahamowania, a nawet ewentualnego spadku liczby ludności Polski. Istotnie, nie jest to wykluczone. Wprawdzie obecnie weszliśmy w fazę wyższego przyrostu naturalnego, wiążącą się z dojrzwaniem powojennego „wyżu”. Lecz już w latach 1982—83 urodzenia znów zaczę-

spadać, a optymistyczniejszy wariant prognozy demograficznej widzi w roku 2000 nasz przyrost naturalny w wysokości 4 promille (w zeszłym roku 8,6 promille). Co prawda wskaźnik rzędu 4 promille mają już obecnie Czechosłowacja, Austria i Szwecja — a Belgia o połowę mniejszy — i rozwijają się pomysłnie — lecz nasze tradycyjne myślenie nie godzi się z możliwością spadku ludności Polski. Pocięszmy się zatem iz taka perspektywa jest w skali życia człowieka bardzo daleka. Gdyby nawet nie czekało nas obecnie 12 lat „tłustych”, które wydatnie podniosą liczbę urodzeń i poprawią strukturę wieku społeczeństwa, to jeszcze ludność Polski wzrastałaby mniej więcej do połowy przyszłego stulecia. Możemy więc spać spokojnie.

MORAL KOŃCOWY

Z tego wszystkiego wynikają dwa wnioski. Pierwszy, że nie wiadomo co robić, by skłonić ludzi do wydawania na świat więcej dzieci. Drugi — że nie wiadomo, czy w ogóle należy ich do tego zachęcać. Zatwierdzony na VIII Zjeździe SED plan pięcioletni wyraźnie „stawia na starość” społeczeństwa: w Niemieckiej Republice Demokratycznej, po wyczerpaniu wolnych zasobów siły roboczej (przyrost naturalny poniżej 1 promille), cały rozwój opiera się na wzroście wydajności pracy. A że jest to zdrowa tendencja świadczą wyniki: szóste miejsce NRD na mapie gospodarczej Europy i dziewiąte w świecie.

IRENA FRĄCOWIAK

skutków prawnych i faktycznych zachowującego jakoby moc prawną konkordatu zawartego między hitlerowską III Rzeszą a Watykanem w r. 1933.

W oparciu o ten konkordat reprezentanci rzekomych władz nie istniejącej Rzeszy Niemieckiej wysuwają szereg postulatów. Oto kilka z nich: ów Zarząd Wschodnich Ziemi rości prawo do zatwierdzania obsady biskupstw na Ziemiach Zachodnich, obsady dokonywanej zgodnie z wymogami konkordatu z r. 1933 między III Rzeszą a Watykanem. Biskupi działający na terenie polskich Ziemi Zachodnich i Północnych muszą, jak

dziś oświadczone, legitymować się niemieckim obywatelstwem i ukończeniem studiów teologicznych w niemieckich uczelniach. Przedstawiciele owego Zarządu Ziemi Wschodnich poinformowali też dziennikarzy, iż przeprowadzone zostały rozmowy w Watykanie. W ich wyniku wysoce postawiony dostojnik kościoła katolickiego, ale nazwisko tego dostojnika nie zostało ujawnione mimo nalegań dziennikarzy, wyraził jakoby pogląd, że Watykan będzie skrupulatnie przestrzegał praw i przepisów wynikających z konkordatu i porozumień z III Rzeszą.

Z. SAWICKI

Prowokacyjna gra

49 lat spółdzielczości

Wczoraj odbyła się w siedzibie Łódzkiej Spółdzielczej Komisji Współpracy konferencja prasowa, na której przedstawiciele poszczególnych związków...

Generalna lustracja inwestycji sulejowskiej

- Czystość wody zadaniem najważniejszym
Nierównomierny postęp prac
Niewypały na dnie zalewu

(Dokończenie ze str. 1) Jedno jest w tej chwili zagadnieniem o zasadniczym znaczeniu dla całej inwestycji - oczyszczalnia ścieków...

Sprawa oczyszczalni wymagać będzie zdecydowanego działania ze strony resortu gospodarki komunalnej...

Na bieżąco zajęto się także wieloma sprawami powodującymi nierównomierny postęp prac...

kie, jak braki w sprzęcie i materiałach. Ostatnio zresztą na opóźnienie niektórych prac wpłynął zupełnie nowy czynnik...

Nowe władze WKSD

XII Wojewódzki Zjazd Delegatów Stronnictwa Demokratycznego, który obradował ostatnio w Łodzi, wybrał nowe władze wojewódzkiej organizacji SD...

W trakcie zjazdu zasłużeni działacze Stronnictwa udekorowani zostali wysokimi odznaczeniami państwowymi...

Młodzież ojczyźnie

W dniach 20-22 lipca 1971 r. w Katowicach odbędzie się centralny zlot młodych przodowników nauki i pracy...

Wizyta w redakcji Dzieci dziękują za przyjemny wypoczynek

Wczoraj do naszej redakcji zawiązała delegacja dzieci przebywających na kolonii letniej w miejscowości Kołacinek...

kują się miejscami pamięci narodowej. m. in. omentarzem powstańców z 1863 r. oraz będą pomagały w pracach polowych...

że 200 godzin w miejscowym PGR, a zarobione pieniądze przekażą na fundusz odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie...

przedstawiciele samorządu składają w imieniu dzieci Komendzie Miasta MO w Łodzi serdeczne podziękowanie...

Generalne porządki w ADM

- O nowych, udoskonalonych formach obsługi lokatorów
o odbiurokratyzowaniu usług
o zmniejszeniu formalności
o remontach lokatorskich
o walce ADM z wandalizmem
o godności pracy administracji
o podniesieniu jakości usług

Żadnej tolerancji...

Nie po raz pierwszy Prokuratura Pow. Łódź-Polesie i milicja tej dzielnicy zajmują się sprawą chuliganstwa na Dworcu Kalkskim...

20 czerwca br. o godz. 23. Krystian Hajn (lat 23, zam. Sanocka 45) wsiadł w Kolumbię, z grupą kolegów, do pociągu relacji Zduniska Wola - Łódź Kalkiska...

NTU 303.04 odpowiada w godz. 10-11 oprócz sobót

ODMLADZAJĄCA KURACJA

KD: W początkach br. zaobserwowałem masowe obcinanie topoli łącznie z konarami do wysokości 3 metrów...

ODSETKI CZEKAJĄ w PKO

WAŻNE TELEFONY

- Informacja telefoniczna 03
Straż Pożarna 08, 666-41, 595-55
Pogotowie Ratunkowe 09
Pogotowie MO 07, 400-00, 500-00
TEATRY
WIELKI - godz. 19 „Aida“
POLISZECYNI - godz. 19.15 „Lizystrata“
JARACZA - godz. 19 „Dwudziesta noc“
TEATR 7.15 - godz. 19.15 „Rachunek nieprawdopodobieństwa“
OPERETKA - godz. 18 „Wiedzińska krew“
MUZEA
SZTUKI (ul. Więckowskiego 36)
ARCHEOLOGICZNE I ETNOGRAFICZNE (Pl. Wolności 14)
HISTORIA RUCHU REWOLUCYJNEGO (ul. Gdańska 13)
HISTORIA WŁÓKIENICTWA (Piotrkowska 282)
EWOLUCJONIZMU UL (Park Sienkiewicza)
ŁÓDZKIE ZOO
KINA
BALTYK - „Saga o dźdzo“
LUTNIA - „Nic o niej nie wiadzą“

Mój wywiad ze słoniem Delhi

Przeprowadziłem już wywiady z wieloma różnymi osobistościami, jednakże wywiad ze słoniem zrobiłem po raz pierwszy dopiero wczoraj...

- Konsumuję codziennie zaledwie jeden centnar siana, 10 dwukilogramowych chlebów, popijając to 200 litrami wody...

Wierzę i przyjdę okłaskiwać pana! Rozmawiał: JAGO

CO? GDZIE? KIEDY?

- POLONIA - „Hrabina z Hongkongu“
WISLA - „Martwa fala“
WŁÓKNIARZ - nieczynne
WOLNOSC - „Hrabina z Hongkongu“
ZACHETA - „Nowa misja korsarzów“
STYLOWY-LETNIE - „Próba terrorku“
TATRY-LETNIE - „Niewolniczy“
STYLOWY - „Niesmiertelni“
STUDIO - „Przystanek autobusowy“
ADRIA - „Boccaccio 70“
TATRY - Bajki „Zatopiona fregata“
CZAJKA - „Dywiersanci“
DKM - „Złoto Mackenny“
ENERGETYK - „Pan Dodek“
LDK - „Pogromca zwierząt“
GDYNIA - „Sklep z modelkami“

4 DZIENNIK ŁÓDZKI nr 154 (7126)

